

MAATSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING VELUWE

Art.1 Noord Oost Gelderland

Jaarverslag 2008

u en wij

A close-up, high-angle portrait of a woman's face, focusing on her eyes and nose. She is wearing thin, round glasses and has a small nose ring. The image is partially obscured by a large, curved red shape in the upper left corner. Several thin, light-colored wavy lines sweep across the lower portion of the image. The text 'u en wij' is positioned in the upper right area, with a stylized graphic element above the 'u'.

Inhoud

Inleiding	3
Klachtbehandeling en registratie.....	4
Voorlichting.....	6
Art.1 Noord Oost Gelderland in de Media	8
Personele bezetting.....	10
Regionalisering.....	11
Samenwerking Politie & OM.....	14
Samenwerking met Slachtofferhulp Nederland.....	15
Vooruitblik 2009	16
Bijlage 1: Kerncijfers	17
Bijlage 2: Begrippenlijst.....	19

Inleiding

In 2008 heeft het Meldpunt Discriminatie Apeldoorn haar naam gewijzigd in Art.1 Noord Oost Gelderland. Met deze naam geven wij aan dat Art.1 Noord Oost Gelderland hét expertisecentrum voor discriminatie is binnen de politie-regio Noord en Oost Gelderland.

Wij dragen actief bij aan de bestrijding en preventie van discriminatie. We doen dit door klachten in behandeling te nemen, meldingen te registreren, onderzoek te doen en in de preventieve sfeer voorlichting te geven.

Sinds 1 januari 2006 maakt Art.1 Noord Oost Gelderland onderdeel uit van Maatschappelijke Dienstverlening Veluwe (MD Veluwe) en daarvoor haar rechtgeldige voorganger Alert. Binnen deze organisatie hebben wij de mogelijkheid om gebruik te maken van bestaande netwerken en facilitaire zaken, waardoor meer tijd en geld overblijft voor onze kerntaken.

Vanaf eind 2006 hebben wij met behulp van extra rijks gelden (overbruggingsregeling) de mogelijkheid gehad te investeren in de dienstverlening en in medewerkers. De professionalisering die in 2007 is ingezet, werd in 2008 gecontinueerd. Zo is er een nieuw registratiesysteem geïmplementeerd dat voldoet aan internationale richtlijnen. De regionalisering is met de rijks gelden verder doorgezet en in een nieuwe fase beland.

Naast de meldpunten in de gemeente Apeldoorn en Oude IJsselstreek zijn er ook samenwerkingsafspraken gemaakt met de gemeenten Zutphen, Lochem en Bronckhorst. Inmiddels hebben begin

januari de regionale portefeuillehouders van de commissies Welzijn van de Achterhoek en de Veluwe goedkeuring gegeven aan samenwerking met Art.1 Noord Oost Gelderland. De gemeente Apeldoorn heeft het initiatief genomen om binnen de Stedendriehoek een voorstel te doen tot regionale samenwerking binnen de IJsselstreek.

In 2008 zijn in totaal 149 klachten en 30 informatieverzoeken behandeld. De tendens die zich in 2007 heeft ingezet, zet zich hiermee in 2008 voort. Het aantal klachten is ten opzichte van 2007 (80 klachten) bijna verdubbeld. Het dekingsgebied van Art.1 Noord Oost Gelderland is groter geworden in 2008 en we hebben meer naamsbekendheid gekregen door een uitgebreide PR campagne.

Klachtbehandeling en registratie

Art.1 Noord Oost Gelderland ontvangt klachten over ongelijke behandeling en discriminatie vanuit de politieregio Noord en Oost Gelderland. In 2008 hebben we een nieuw landelijk registratiesysteem in gebruik genomen. Dit systeem wordt door alle antidiscriminatiebureaus die lid zijn van de landelijke vereniging van antidiscriminatiewetbureaus (het voormalige LBR, nu geheten Art.1) gebruikt. Het systeem voldoet aan de internationale standaard. Hierdoor is het op termijn mogelijk klachten en incidenten internationaal te vergelijken en ook te vergelijken met de klachten van de politie en het Openbaar Ministerie.

De klachtbehandelaar en de coördinator zijn getraind in het gebruik van het systeem.

Werkwijze klachtbehandeling

Klachten en meldingen komen in de meeste gevallen telefonisch of via email binnen. Wanneer melder een zaak wil maken van de melding wordt er een intakegesprek gehouden. Tijdens een intake wordt doorgenomen wat er precies is gebeurd. Welke stappen er genomen kunnen worden hangt sterk af van de aard van de klacht, de wensen en verwachtingen van de melder en van de juridische mogelijkheden. Wij zijn voorstander van het zogeheten dialoogmodel. Dit houdt in dat de aangeklaagde persoon of organisatie de kans krijgt zijn/haar visie te geven. Wanneer deze dialoog niet mogelijk of wenselijk is, kunnen andere stappen worden ondernomen.

Kerncijfers

In 2008 zijn er 149 meldingen binnengekomen. In december waren 12 dossiers nog niet afgerond. Deze worden in 2009 afgehandeld.

Grond

De gronden herkomst (ras en nationaliteit) en leeftijd springen er bij het aantal meldingen uit. Respectievelijk zijn op deze gronden 59 en 41 meldingen binnengekomen. Er is een toename van meldingen die te maken hebben met geslacht en seksuele gerichtheid. Dat betekent dat Art.1 Noord Oost Gelderland ook bij andere doelgroepen bekendheid begint te krijgen.

Aard

De meeste meldingen worden gedaan vanuit de sector Arbeid. Hierbij gaat het om discriminatie op de werkvloer of bij werving en selectie. Vacatureteksten die niet volgens de wettelijke regelingen zijn opgesteld worden ook hiertoe gerekend.

Een andere sector die er uit schiet is Buurt en Wijk. We hebben gemerkt dat er veel burenruzies met een discriminaire achtergrond plaatsvinden. Vaak is dit niet de aanleiding tot de ruzie, maar wel een reden tot escalatie.

Plaats bepaling

Het Art.1 Noord Oost Gelderland was tot 2007 gericht op de gemeente Apeldoorn. Van oudsher komen er dan ook veel klachten uit de gemeente Apeldoorn. Sinds de opening van het kantoor in

de Achterhoek komen er steeds meer klachten uit de Achterhoek. In 2008 kwam ongeveer 43% van alle klachten uit Apeldoorn - IJsselstreek. Alleen voor Apeldoorn is dat 32% (in vergelijking met 2007 blijft dat ongeveer stabiel). Uit de Achterhoek kwam ongeveer 28% van alle klachten. Ook de Veluwe kregen we in 2008 meerdere klachten (15% van het totaal aantal klachten). Ter ondersteuning van de klachtbehandelaar werd eind 2008 gestart met het inzetten van maatschappelijk werk op de Veluwe als frontoffice. Dit had een aanzuigende werking van het aantal klachten.

Via het webformulier op de website van Art.1 Noord Oost Gelderland meldt een ouder dat haar kinderen op straat door buurkinderen voor vieze bruintjes worden uitgemakt. De kinderen zijn van Zuid-Amerikaanse, negroïde afkomst. De ouders vinden dit uitermate vervelend en vragen om advies. Als gevolg van deze problemen vraagt de melder of Art.1 kan bemiddelen in de zoektocht naar een andere woning.

Art.1 Noord Oost Gelderland heeft de melder geadviseerd om contact op te nemen met de ouders. De ouders dienen in deze te worden aangesproken op het gedrag van hun kinderen. Over de verhuizing is aangegeven dat dit niet op de weg ligt van het meldpunt.

Andere seksuele geaardheid
Gelijke behandeling?

Peter 22 jaar

Art.1 Noord Oost Gelderland is onderdeel van de Dienstverlening Veluwe

Ongelijk behandeld?
Meld dit (anoniem): 0900-2 354 354

Art.1

NOORD OOST GELDERLAND
maakt u van harte
welkom

www.art1no-gelderland.nl

Voorlichting

Art.1 Noord Oost Gelderland werkt aan het voorkomen en bestrijden van discriminatie. Door het geven van voorlichting, trainingen, workshops en advies over vooroordelen, ongelijke behandeling en discriminatie willen wij inzicht en verandering bewerkstelligen, zodat discriminatie wordt (h)erkend, besproken en bestreden.

In 2008 werden 30 informatieverzoeken behandeld. Dit heeft geresulteerd in:

- 9 voorlichtingen/trainingen aan maatschappelijke organisaties, zoals de Themamiddag Respect jeugd- en jongerenwerk;
- 23 gastlessen op 13 basisscholen;
- Project Discriminatie MBO-opleiding en Praktijkschool;
- 5 trainingen voor gespreksleiders Dag van de Dialoog, in Apeldoorn en Harderwijk;
- Vertegenwoordiging van Art.1 Noord Oost Gelderland op 3 evenementen;
- 3 tentoonstellingen over Art.1 Noord Oost Gelderland en discriminatie.

De verdeling tussen activiteiten in Apeldoorn en in de overige gemeenten van Noord Oost Gelderland was 50/50. Dit is conform de wens om de activiteiten evenredig te verdelen over het geografisch werkgebied.

Jongeren

Art.1 Noord Oost Gelderland presenteerde zich wederom, zoals de afgelopen jaren het geval was, op een aantal evenementen met stands

en presentaties, zoals het jongerenevenement Shake en de Amnesty-actie op de Dag van de Mensenrechten. Honderden bezoekers deden mee aan een quiz over discriminatie. Ze kregen daarbij informatie over de klachtbehandeling en ons werk.

In mei 2008 is er een folder over het voorlichtingsaanbod verzonden naar alle (695) basisscholen en voorgezet onderwijsinstellingen van Noord en Oost Gelderland. Een aantal scholen heeft hierop gereageerd en een verzoek tot gastlessen ingediend. Er werden 23 gastlessen op 13 basisscholen gegeven aan groep 7/8. De leerlingen waren erg betrokken bij het onderwerp.

In Doetinchem organiseerden we een project over discriminatie op de Praktijkschool en op het MBO van het Graafschapcollege. Er werd gewerkt met acteurs. Leerlingen zaten op het puntje van hun stoel bij het uitspelen van situaties over discriminatie. Een leerling: "Ze gingen een paar types naspelen met discriminatie erin. Ik heb wel een paar dingen geleerd, zoals niet gelijk agressief worden en niet discrimineren. Dat je ook mensen kunt accepteren hoe ze zijn. En niet gelijk uitschelden, maar kalm blijven".

Samenwerking Amnesty International

Ook dit jaar werd de samenwerking met Amnesty International voortgezet. Zo was Amnesty International aanwezig op het symposium dat we in oktober organiseerden voor gemeenten, politie en het maatschappelijke middenveld. Ook werd in een aantal gemeenten informatie uitgewisseld en samengewerkt rond de regionalisering.

Bibliotheken openen deuren voor tentoonstelling

Bezoekers van de bibliotheek en het ontmoetingscentrum "de Kameleon" van Terborg en van CODA-bibliotheek Apeldoorn namen een kijkje bij een tentoonstelling over discriminatie.

Voorlichting bij de politie

In 2008 verzorgden we op de Politie Academie een workshop over het thema discriminatie en wetgeving. De workshop werd als zeer waardevol geëvalueerd. Deelnemers gaven aan dat zij de workshop graag jaarlijks terug zien komen. De in 2007 geplande voorlichtingen aan de verschillende teams in het korps zijn verzet naar 2009. De voorbereidingen intern bij de politie namen meer tijd in beslag doordat de korpsleiding besloot tot een bredere aanpak. De samenwerking tussen politie en Art.1 Noord Oost Gelderland heeft zich hierdoor verdiept, wat ook de klachtbehandeling en slachtoffers van discriminatie ten goede komt.

De organisatie van de 'Zwarte Cross' besluit dat allochtonen met een buitenlands paspoort op zaterdag 26 juli op vertoon van dit paspoort gratis toegang krijgen tot het evenement. Vanuit heel Nederland komen hierover meldingen, voor een deel anoniem, die dit als een ongeoorloofde vorm van discriminatie beschouwden.

Art.1 Noord Oost Gelderland wordt vanuit de landelijke organisatie gevraagd deze meldingen te behandelen. De organisatie van de cross wordt hierop aangesproken en is op zijn zachts gezegd niet blij met deze meldingen. 'Doen we iets tegen discriminatie, krijgen we dit op ons dak'. De goede bedoelingen van deze actie ten spijt betekende dit een ongelijke behandeling van Nederlanders ten opzichte van Buitenlanders. Het resultaat was dat op 25 juli vanaf 18.00 uur iedereen gratis het evenement mocht bezoeken en de actie van zaterdag 26 juli, de gratis toegang van allochtonen, verviel.

Art.1 Noord Oost Gelderland in de Media

Gedurende het jaar is er veel media aandacht geweest voor de regionalisering. Naast de meldpunten in de gemeente Apeldoorn en Oude IJsselstreek zijn er ook samenwerkingsafspraken gemaakt met de gemeenten Zutphen, Lochem en Bronckhorst.

De opening van het meldpunt in de gemeente Oude IJsselstreek werd breed uitgemeten door o.a. Graafschap TV, Radio Optimaal, RTV Gelderland (zowel radio als tv) en de Gelderlander. Men plaatste tussentijds artikelen over het aantal meldingen en activiteiten die naar aanleiding van het meldpunt werden ontplooid (zoals gastlessen en de tentoonstelling in de 'Kameleon'). Ook de voorzetting van het pilotproject in Oude IJsselstreek werd door de Gelderlander en Radio Gelderland onder de aandacht van het publiek gebracht.

De samenwerking met Zutphen en Lochem en het aansluiten van de gemeente Bronckhorst kreeg eveneens media aandacht. Zo werden er artikelen geplaatst in de Stentor en de Weekkrant Apeldoorn. Ook vond er op initiatief van de gemeente Bronckhorst een gesprek plaats met wethouder Nas, dat resulteerde in een artikel voor de plaatselijke krant.

In oktober hebben we een symposium georganiseerd rond de regionalisering: **"Discriminatie, gezamenlijke verantwoordelijkheid!! Goede samenwerking mogelijk in strijd tegen discriminatie."**

Met de presentatie 'Discriminatie is meer dan een Scheldwoord' vestigde Ingrid Warners, coördinator Art.1 Noord Oost Gelderland de aandacht op verborgen discriminatie. Insteek van de dag was samen te werken om het discriminatieklimaat in de regio duidelijk te krijgen en te verbeteren. Iets wat aan het einde van de middag werd omarmd door alle aanwezigen. In de zaal zaten naast onze medewerkers onder andere mensen van politie, gemeente ambtenaren, wethouders, provincie-medewerkers, afgevaardigden van Amnesty International, Maatschappelijk Werk, Buurtbemiddeling, Slachtofferhulp en het Openbaar Ministerie.

In het middagedeelte werd er tijd gereserveerd voor het aanpakken van de samenwerking. In twee groepen zijn de deelnemers uiteengegaan om te praten over een gezamenlijke discriminatiebestrijding. Dit werd gedaan aan de hand van een bestaande casus waar burenruzie met een discriminatoire achtergrond speelt. Alle invalshoeken in de casus werden besproken. De conclusie was dat het goed zou zijn om de signalen over discriminatie goed met elkaar te bespreken en in kaart te brengen, zodat organisaties beter op elkaar afgestemd samen werken. De verschillende ondersteuningsmogelijkheden bij discriminatie kunnen apart worden opgezet, maar beter nog is gezamenlijk optrekken.

O.a. in de Weekkrant Apeldoorn en door radio Apeldoorn werd uitgebreid aandacht besteed aan het symposium.

Art.1 Noord Oost Gelderland wordt benaderd door een gezin van Iraakse afkomst. Zij zijn van mening dat hun zoon wordt gediscrimineerd door de school. Het betreft een jongen van 12 jaar die van de school het VMBO als advies heeft meegekregen. Dit ondanks een hoge CITO-score en goede beoordelingen in de rapporten. De motivatie is dat betrokken leerling het Nederlands onvoldoende beheerst en daardoor onvoldoende begrijpelijk kan lezen. De ouders melden dit omdat zij willen voorkomen dat hun zoon in dezelfde situatie zou komen als zijn broer en zus. Deze zijn VMBO gaan volgen met de toezegging dat zij bij goede resultaten op het VMBO, alsnog door zouden mogen naar HAVO/VWO. Deze toezegging bleek echter alleen een zoethoudertje.

Zoals gebruikelijk bij Art.1 Noord Gelderland is een hoor- en wederhoorprocedure gestart en de school om uitleg gevraagd. Daarnaast is de familie geadviseerd de onderwijsinspectie te informeren.

De schoolleiding ontkende dat discriminatie de oorzaak van het advies was en gaf een motivatie waar het advies op was gebaseerd. Na gesprekken van de ouders en zus van de jongeman met het Liemerscollege, is na het bestuderen van de rapporten, de uitslag van de Cito-toets besloten dat hij mag beginnen op het Liemerscollege en dat aan de hand van de rapporten van het eerste kwartaal hij alsnog door zou kunnen stromen naar HAVO/VWO.

Na deze toezegging besluit de familie de klacht niet door te zetten en af te zien van het indienen van een klacht bij de onderwijsinspectie.

Personele bezetting

In het regeerakkoord is in 2006 overeen gekomen dat er een landelijk dekkend netwerk moet komen voor antidiscriminatievoorzieningen, waarbij gemeenten het de inwoners mogelijk maakt om op laagdrempelig niveau een melding te kunnen doen. Deze wet werd onlangs in 2009 in de Tweede Kamer behandeld en goedgekeurd. De wet ligt nu ter beoordeling voor aan de Eerste Kamer. De verwachting is dat - indien de wet wordt goedgekeurd - deze met ingang van 1 juli 2009 in werking treedt.

Vooruitlopend op de wet heeft het Rijk ook voor 2008 weer een speciale landelijke overbruggingsregeling getroffen. Gemeenten konden aanspraak maken op dit geld om al bestaande ADB's te versterken tot regionale voorzieningen of om de regionale kansen te onderzoeken van een (ver)nieuw(d) ADB.

De gemeente Apeldoorn heeft bij de Provincie de extra gelden aangevraagd en gekregen om Art.1 Noord Oost Gelderland te versterken naar een regionaal ADB.

Team uitbreiding

In 2008 gaf Luc Ladru aan dat hij wilde stoppen met het geven van voorlichting. In zijn plaats is in het tweede kwartaal Helene Baarda aangenomen.

Door het grote aantal klachten werd duidelijk dat de klachtbehandelaar ondersteuning nodig had in de klachtbehandeling. Er is voor gekozen om

in het vierde kwartaal maatschappelijk werk de eerste intake te laten verzorgen (frontoffice) van meldingen in het gebied Veluwe. De klachtbehandelaar kon zich dan vooral in de backoffice bezig houden met de afhandeling van klachten. Met ingang van januari 2009 is een tweede klachtbehandelaar aangenomen, Arno Goessen. Ingrid Warners is in december vervroegd met zwangerschapsverlof gegaan. De externe adviseur Chiara Sahin-Pisanu die vanaf het begin betrokken is geweest bij de professionalisering en regionalisering is gevraagd om haar te vervangen tot juni 2009.

Regionalisering

Uit landelijke cijfers blijkt dat in Nederland minder dan de helft van de burgers in de eigen gemeente terecht kan bij een antidiscriminatievoorziening. Hierdoor is er structureel sprake van ondermelding van discriminatie. Het kabinet streeft er naar om in alle gemeenten de mogelijkheid te hebben voor burgers om melding te maken van discriminatie. Voor gemeenten zal dit betekenen dat er meer meldingen worden gedaan, waardoor beter inzichtelijk is te maken welke soort discriminatie er plaats vindt, waar en hoe vaak. Met deze gegevens kan de gemeente zorgen voor passend beleid om te zorgen voor meer cohesie, positievere beeldvorming over groepen. Er gaat een signalerende werking uit van een meldpunt. Discriminatie heeft samenhang met emancipatie, gelijke behandeling, diversiteit, radicalisering etc. Daarom werken we ook samen met verschillende partners waar onder politie, maatschappelijk werk, slachtofferhulp, gemeenten, Openbaar Ministerie.

We streven er naar om binnen de politieregio Noord en Oost Gelderland een regionaal bureau op te zetten waarbij alle gemeenten zijn aangesloten. Hierdoor is het mogelijk om op regionaal niveau te opereren tegen discriminatie. De kennis die we de afgelopen jaren hebben opgebouwd in Apeldoorn wordt toegewend op de hele politieregio.

Samenwerking met gemeenten

In 2008 werd er samengewerkt met de volgende gemeenten: Apeldoorn, Oude IJsselstreek, Zutphen, Lochem en Bronckhorst. Gemeenten hebben bekendheid gegeven aan Art.1 Noord Oost Gelderland via hun eigen media kanalen. In de gemeente Oude IJsselstreek werd ook een fysiek kantoor geopend.

In de loop van 2008 werd duidelijk dat er vooral een voorkeur bestond voor samenwerking binnen regionaal verband. Gezien de schaalgroote levert dit voordelen op, die voornamelijk de kwaliteit van het afhandelen van klachten te goede komt. De regio Achterhoek en de regio Veluwe waren eind 2008 in een ver gevorderd stadium van goedkeuring van samenwerking met Art.1 Noord Oost Gelderland. Inmiddels hebben begin januari de regionale portefeuillehouders van de commissies Welzijn van de Achterhoek en de Veluwe goedkeuring gegeven aan samenwerking met Art.1 Noord Oost Gelderland.

De regio Apeldoorn en IJsselstreek valt binnen het samenwerkingsgebied Stedendriehoek.

De gemeente Apeldoorn heeft het initiatief genomen om binnen de Stedendriehoek een voorstel te doen tot regionale samenwerking binnen de IJsselstreek.

In 2007 werden er een aantal knelpunten gesignaleerd:

- Een aantal ambtenaren heeft aangegeven geen actie te ondernemen zonder de inhoud van de wet te kennen. Dit vanwege de mogelijke financiële consequenties.
- Gemeenten willen graag inzicht hebben in cijfers van discriminatie in hun gemeente. Deze cijfers kon Art.1 Noord Oost Gelderland niet aanvoeren, daar Art.1 Noord Oost Gelderland de afgelopen jaren gericht was op Apeldoorn en geen verbanden had met andere gemeenten.

Beide knelpunten zijn inmiddels opgelost. Door het geven van bekendheid van de conceptwetgeving (en het daarin genoemde bedrag) en correspondentie van de zijde van de provincie en het Rijk hebben ambtenaren en wethouders de overtuiging gekregen dat de wet er aan komt. We hebben door invoering van het nieuwe registratiesysteem gelijk de mogelijkheid gekregen om meldingen per plaats of gemeente te registreren. Ook kregen we meer naamsbekendheid buiten Apeldoorn. Het aantal meldingen uit Apeldoorn blijft ongeveer stabiel, maar het aantal meldingen uit overige gemeenten in de regio Noord en Oost Gelderland neemt langzaam maar toe! Hierdoor kunnen we ook inzicht geven aan gemeenten dat er incidenten plaatsvinden in hun gemeente.

Front-backoffice structuur

De gemeenten die zijn geïnformeerd zijn enthousiast over het scenario met een front- en backoffice. De frontoffice dient laagdrempelig te zijn, zodat burgers uit een gemeente ter plaatse hun klachten kunnen indienen. Taken als monitoring en registratie en voorlichting kunnen goed vanuit het backoffice worden vervuld. Gemeenten willen wel op de hoogte blijven van de activiteiten van de backoffice.

Voor de fysieke invulling van het frontoffice zijn er verschillende mogelijkheden genoemd. Men heeft er de voorkeur voor aan te haken bij bestaande (sub-)regionale voorzieningen. Voor een backoffice is dit juist wel het beste scenario. Dit zou betekenen dat er een hoofdkantoor is in Apeldoorn en dat er plaatselijke spreekuren worden gehouden.

Inmiddels is er voor de Achterhoek ruime ervaring opgedaan met een plaatselijk meldpunt. Gebleken is dat het weliswaar een gezicht oplevert, maar dat het veel belangrijker is om bekendheid in netwerken te geven aan Art.1 Noord Oost Gelderland. Cliënten geven er vaak de voorkeur aan anoniem te zijn als ze komen melden. Een spreekruimte in een regionale voorziening of voorziening met meerdere diensten heeft dan de voorkeur.

Op de Veluwe is gestart met een frontoffice bij het maatschappelijk werk. Dat is goed bevallen en zal voor 2009 worden gecontinueerd.

Ervaring heeft in 2008 geleerd dat het uitermate belangrijk is dat er een goede afstemming plaats-

vindt tussen frontoffice en backoffice. In 2009 zal gekeken worden middels het certificeringstraject van MD Veluwe hoe deze afstemming nog verder verbeterd kan worden, zodat het de dienstverlening aan cliënten ten goede komt.

Symposium voor gemeenten, politie en maatschappelijke middenveld

In oktober 2008 vond een symposium plaats voor gemeenten, politie en het maatschappelijke middenveld. Doel van deze bijeenkomst was tweeledig:

1. Bekendheid geven aan het werk van Art.1 Noord en Oost Gelderland en de wettelijke regeling die er aan komt.
2. Deelnemers met elkaar laten kennismaken en mee laten denken over gezamenlijke aanpak van discriminatie in de keten.

Er waren ongeveer 30 deelnemers, waaronder enkele gemeenten, politie, Amnesty International, PDDA, buurtbemiddeling, etc.

Hoewel de opkomst minder was dan we hoopten, waren we tevreden over de inzet van de deelnemers en de spin-off van het symposium. Als resultaat van het symposium is de samenwerking met een aantal bestaande partners verder geïntensiveerd en er is samenwerking met nieuwe partners gestart.

Het symposium was tevens de aftrap voor de campagne 'Ongelijk behandeld? Meld dit!'

De melder heeft een handicap en is hierdoor gekluisterd aan een rolstoel. Hij heeft zich aangemeld bij een sportschool om in conditie te blijven. De melder heeft zich tot Art.1 Noord Oost Gelderland gericht omdat hij zich gediscrimineerd voelt ten opzichte van niet-gehandicapte sporters. Als gevolg van zijn handicap kan hij maar beperkt gebruik maken van de toestellen en faciliteiten in de sportschool. Ook is er geen gehandicaptoilet en douche aanwezig. Desondanks moet hij dezelfde contributie betalen als de niet-gehandicapte sporters.

Bij het intakegesprek zijn de verschillende opties met de cliënt besproken, zoals de hoor- en wederhoorprocedure. Ook is hem geadviseerd contact op te nemen met de leiding van de sportschool om de zaak bespreekbaar te maken. De hoor- en wederhoorprocedure wordt voorbereid, echter voor dat dit kan worden gestart, neemt de melder contact op met de mededeling dat hij het advies in gesprek te gaan heeft opgevolgd en hij tot een vergelijk met de sportschool is gekomen.

Samenwerking Politie & OM

Al enige jaren werken we samen met de politie en het Openbaar Ministerie bij de bestrijding van discriminatie. Ongeveer twee maal per jaar komen politie, OM en Art.1 Noord Oost Gelderland samen in een regiobreed overleg, genaamd het Regionaal Discriminatie Overleg (RDO). De samenwerking wordt volgens de Aanwijzing Discriminatie geregeld. Vanaf 1996 worden de ADB's betrokken bij het verbeteren van de Aanwijzing, daarvoor was er voor politie en OM de voorlopen Richtlijn Discriminatie. De aanwijzing bevat beleidsregels waarin is vastgelegd op welke wijze de politie en het OM dienen te handelen in discriminatiezaken. De aanwijzing is in 2007 weer geëvalueerd, eind 2007 is een Nieuwe Aanwijzing aangenomen. Door de nieuwe aanwijzing heeft ons bestaande regio-overleg met politie en OM in 2008 een andere vorm gekregen. Het OM heeft daarbij een initiërende rol gespeeld. Naast een zaakoverleg heeft het RDO ook de taak gekregen om meer op proces niveau te signaleren en te adviseren binnen de Veiligheidsdriehoek. Uitwisseling van gegevens van het OM, politie en Art.1 Noord Oost Gelderland moeten leiden tot vroegtijdige signaleren van structurele problemen en aanpak van discriminatie aan de voorkant.

Om uitwisseling van gegevens mogelijk te maken is er een convenant getekend tussen OM, politie en Art.1 Noord Oost Gelderland.

Met ingang van de nieuwe wet is het de bedoeling dat er ook een afvaardiging van de gemeenten deel gaat nemen aan het RDO.

Een familie richt zich tot Art.1 Noord Oost Gelderland met een klacht over een gemeentelijke folder. Een gemeente heeft een folder uitgebracht met tips voor energiebesparing. Een van de tips was het besparen van energie bij het koken door het deksel op de pan te leggen. Hierbij werd een illustratie van een blanke man in een ketel, met daarbij een inboorling suggererend dat deze de man aan het koken was. Deze familie voelde zich diep gekwetst door deze ongepaste illustratie die discriminerend overkwam.

De klachtbehandelaar van Art.1 Noord Oost Gelderland heeft daarop contact opgenomen met haar aanspreekpunt bij deze gemeente. Deze schrok van de melding en gaf aan hier niets kwaads in te hebben gezien, maar zich de gekwettheid van de betreffende familie kon voorstellen.

Vervolgens is de betrokken familie uitgenodigd door de bestuurder van de gemeente om een en ander uit te praten. De folder is daarna aangepast.

Samenwerking met Slachtofferhulp Nederland

De samenwerking met Slachtofferhulp in Harderwijk, Zutphen en Doetinchem is ook in 2008 voortgezet. De klachtbehandelaar en coördinator hebben zowel de teamleiders als de regio-manager gesproken over de samenwerking. Uiteindelijk is er een convenant afgesproken met Slachtofferhulp Nederland waarin is overgekomen dat Art.1 Noord en Oost Gelderland het expertise centrum is op het gebied van discriminatie en dat Slachtofferhulp Nederland het expertise centrum is op het gebied van begeleiden van slachtoffers van misdrijven. Beiden verwijzen naar elkaar door. Wij zullen slachtoffers van discriminatie die schade hebben geleden of bijvoorbeeld slachtoffer zijn geworden van geweld met discriminatoire achtergrond doorverwijzen naar Slachtofferhulp Nederland voor (juridische) ondersteuning in de afhandeling van schade vervolging.

Ander ras
Gelijke
behandeling?

Anouk 31 jaar

Ongelijk behandeld?
Meld dit (anoniem): 0900-2 354 354

Art.1

www.art1no-gelderland.nl

Een aantal te nemen stappen in het nieuwe jaar is in het jaarverslag van 2008 al even aan de orde geweest. Zoals de verdere vormgeving van de frontoffice voorziening en de backoffice voorziening zodat de kwaliteit van de dienstverlening aan cliënten nog hoger wordt.

Vergroten naamsbekendheid

De tendens van het stijgend aantal meldingen wordt naar alle waarschijnlijkheid ook in 2009 doorgezet. Meer samenwerking met gemeenten zal zorgen voor meer bekendheid en meldingen. Daarnaast zij wij van plan om in 2009 de bestaande campagne uit te breiden met televisie met als doel het vergroten van de naamsbekendheid.

Meer voorlichting

We verwachten ook in 2009 meer voorlichtingsactiviteiten op te pakken. Hierbij zullen we ons behalve op scholen ook steeds meer op organisaties gaan richten. In de nieuwe wet wordt alleen geregeld dat gemeenten hun burgers de mogelijkheid tot het melden van klachten moet geven. Voor het geven van voorlichting zijn geen financiële middelen opgenomen noch is er een verplichting opgenomen om deze activiteit te ontplooien. Gemeenten zien de meerwaarde van voorlichting heel duidelijk. Een aantal gemeenten geeft echter aan dat zij geen budget hebben om voorlichting te bekostigen. Ook wordt er is regionaal verband gekeken of men budget vrij kan maken en in welke vorm men het beste voor-

lichting kan geven. In sommige gemeenten is er plaatselijke behoefte aan voorlichting; in een aantal gevallen betreft het gemeente overstijgende voorlichting (denk bijvoorbeeld aan middelbare scholen, horeca met een regio-functie, etc.).

Monitorfunctie / signalering

Op basis van het aantal meldingen zal door ons de monitorfunctie ingevuld gaan worden.

Meerwaarde van de monitorfunctie is gelegen in de aanvullende waarde op andere maatschappelijke monitoren zoals de politiemonitor of de monitor van woningcorporaties. Hierdoor wordt het mogelijk om activiteiten rond voorlichting en preventie beter aan te sturen.

Ook zal in 2009 aandacht worden besteed aan het ontwikkelen van lokaal gemeentelijk beleid.

Bijlage 1: Kerncijfers

Op 31 december 2008 sloten we het jaar af met 149 klachten, waarvan twaalf zaken zijn meegenomen naar 2009. De andere zaken zijn afgesloten.

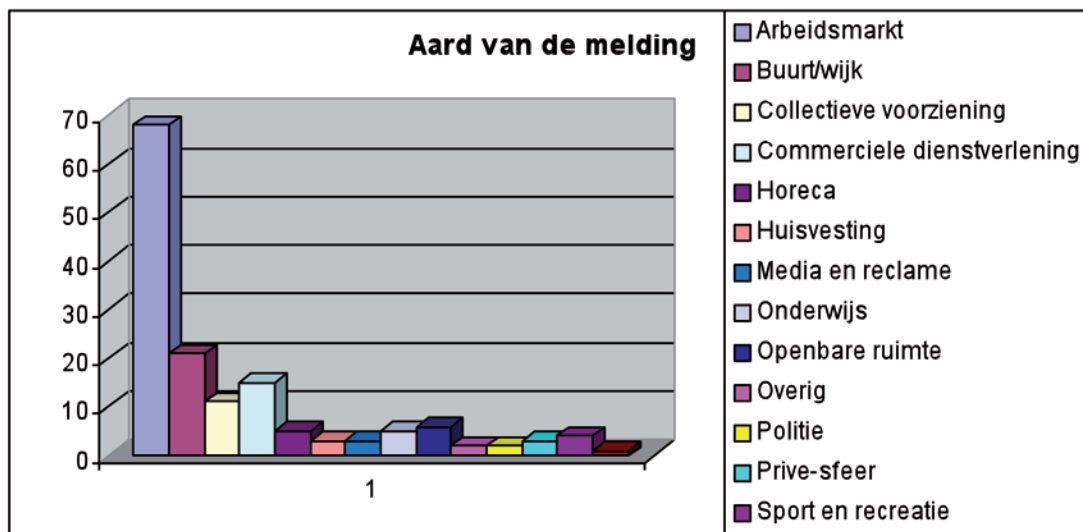
De gronden herkomst (ras en nationaliteit) en leeftijd springen er bij het aantal meldingen uit. Respectievelijk zijn op deze gronden 59 en 41 meldingen binnengekomen. Er is een toename te zien van meldingen die te maken hebben met geslacht en seksuele gerichtheid. Dat betekent dat Art.1 Noord Oost Gelderland ook bij andere doelgroepen bekendheid begint te krijgen.

Grond	Aantal
Arbeidscontract	1
Geslacht	21
Godsdienst	9
Handicap	8
Leeftijd	41
Levensovertuiging	2
Nationaliteit	17
Uiterlijke kenmerken	2
Sexuele gerichtheid	10
Ras	42
Niet wettelijke gronden	8

Aard van melding

De meeste zaken die in 2008 zijn binnengekomen hebben betrekking op de sector Arbeid. Hierbij moet u denken aan mensen die zijn gediscrimineerd op leeftijd, afkomst of geslacht bij sollicitatiegesprekken of op de werkvloer.

Een andere uitschieter is de sector Buurt en Wijk. Veel meldingen hadden betrekking op burenruzies waarbij een discriminatie achtergrond meespeelt.

Aantal voorvallen per gemeente in de politieregio Noord en Oost Gelderland

Art.1 Noord Oost Gelderland was tot 2007 gericht op de gemeente Apeldoorn. Van oudsher komen er dan ook veel klachten uit de gemeente Apeldoorn. Sinds de opening van het kantoor in de Achterhoek komen er steeds meer klachten uit de Achterhoek. In 2008 kwam ongeveer 43% van alle klachten uit Apeldoorn - IJsselstreek. Alleen voor Apeldoorn is dat 32% (in vergelijking met 2007 blijft dat ongeveer stabiel). Uit de Achterhoek kwam ongeveer 28% van alle klachten. Ook in de regio Veluwe kregen we in 2008 meerdere klachten (15% van het totaal aantal klachten). Ter ondersteuning van de klachtbehandelaar werd eind 2008 gestart met het inzetten van maatschappelijk werk op de Veluwe als frontoffice. Dit had een aanzuigende werking van het aantal klachten.

Apeldoorn	29
Brummen	2
Voorst	-
Lochem	2
Zutphen	5
Bronckhorst	2
Doetinchem	7
Monterferland	3
Oude IJsselstreek	8
Aalten	2
Oost-Gelre	1
Berkelland	2
Winterswijk	-
Epe	3
Hatterm	-
Heerde	-
Oldenbroek	-
Elburg	4
Nunspeet	3
Harderwijk	1
Ermelo	2
Putten	-
Overig *	13
Blanco**	60
Totaal	149

* Het betreft gemeenten die zich niet in Noord Oost Gelderland bevinden.

** Van voorvallen zijn wel melding gemaakt en is de woonplaats van de melder wel bekend, maar heeft de melder geen verdere informatie willen verstrekken over het voorval. In dat geval wordt blanco aangegeven als plaats van voorval.

Bijlage 2: Begrippenlijst

ADB	- Anti Discriminatie Bureau
ADV	- Anti Discriminatie Voorziening
AD werkgroep	- Anti Discriminatie Werkgroep met leden vanuit de politie, OM, gemeente Apeldoorn en Art.1 Noord Oost Gelderland
Art.1	- Artikel 1; Landelijke vereniging die zich inzet voor het voorkomen en bestrijden van discriminatie
Art.1 Noord Oost Gelderland	- Art.1 Noord Oost Gelderland
MD Veluwe	- Maatschappelijke Dienstverlening Veluwe, voorheen Alert
OM	- Openbaar Ministerie (parket Arnhem)
PDDA	- Platform Duurzame Dialoog Apeldoorn
PR	- Public Relations (externe communicatie)
RDO	- Regionaal Discriminatie Overleg

Onder een Anti Discriminatie Voorziening worden zowel ADB's als meldpunten verstaan.

Art.1 Noord Oost Gelderland

Brinklaan 268
7311 JD Apeldoorn

T 0900 - 2 354 354 (0,10 p/m)

T 055 - 522 55 55

F 055 - 526 24 20

E info@art1no-gelderland.nl